

Tarifni pravilniki in zaključni računi

še vedno najvažnejši vprašanji kolektivov

V petek 3. aprila je bila druga seja predsedstva Obč. sindikalnega sveta Ptuj. Člani predsedstva so tokrat ponoči o ugotovitvah v delovnih kolektivih Delta, Perutnina, Mlekarne, JZ-delavničke, TGA Kidričevo, IKLIP, Tekstilna tovarna, Remont in drugih, ki so jih obiskali.

Poročila so zajela predvsem doseganje priprave pri izdelavi novih tarifnih pravilnikov, sprejemanje zaključnih računov gospodarskih organizacij in priprave na volitve novih upravnih odborov. Član predsedstva so obširno govorili o številnih gospodarskih problemih, s katerimi se ukvarjajo delovni kolektivi. Ugotovili so, da je izdelava tarifnega pravilnika najbolj napredovala v tekstilni tovarni, kjer so že koncem marca dokončali osnutek tarifnega pravilnika. Delavci so že izrekli svoje pr. pombe k osnutku, ki so jih nato pri opravljanju čestitka upoštevali. Najnajvišja tarifna postavka v tovarni je 41 din v razponih in se upošteva poleg minimalne postavke še strokovna kvalifikacija, službeni leta, pr.nost in storilnost pri delu. V tekstilni tovarni so se torej manjšivo oprijeli dela in bodo verjetno med prvimi, ki bodo predložili osnutek tarifnega pravilnika v potrditev.

Pri sprejemanju zaključnih računov gospodarskih organizacij se je izkazal kolektiv Tovarne glinice in aluminija v Kidričevecu. Člani delavškega sveta so deset dni pred zasedanjem sprejeli predlog zaključnega računa, da se ga temeljito preuči in se pripravi na razpravo na zasedanju. Med tem časom so tudi skupno s člani izvršnega odbora sindikalne podružnice seznanili celotni delovni kolektiv po obravanh s predlogom zekljucnega računa. Na zasedanju delavškega sveta je o zekljucnem računu govoril predsednik delavškega sveta, kar je doslej verjetno edinstven primer v občini. Iz razprave o zekljucnem računu in sploh s poteke zasedanja delavškega sveta v TGA Kidričevo je razvidno, da je de-

lavski svet v tem podjetju gospodar v upravljanju.

Ugotovljeno je bilo, da v nekaterih kolektivih, kot so IKLIP, Perutnina, Mlekarne, JZ-delavnička, pa tudi drugod izdelava tarifnega pravilnika dobré napreduje, medtem ko je ponekod to problem, kjer ga s tezavami rešujejo.

Predsedstvo je ponovno sklenilo še nedalej pomagati delovnim kolektivom pri izdelavi tarifnih

pravilnikov, tam kjer pa gre najteže, pa bi naj občinski ljudski odbor nodil konkretno strokovno pomoč.

Gledje volitev upravnih odborov je predsedstvo opozorilo sindikalne organizacije, naj temeljito izvršijo vse predpriprave in naj zagotovijo, da bodo vsi delavci v kolektivih seznanjeni z zaključnim računom, o katerem naj tudi svobodno razpravljajo. B. F.

Potrjene kandidature

Občinska volitna komisija je na svoji seji dne 27. marca 1959 potrdila še sledeči kandidaturni zbor za volitev za volitev odbornikov v zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ptuj, k. bodo v kmetijski skupini v nedeljo, dne 12. aprila 1959, en sicer za 20. volilno enoto skupine kmetijstva:

1. Anton Potočnik, kmetijski tehnik KG »Ptujsko polje«,

2. Janez Bezjak, obratovodja KG »Ptujsko polje«, obrat Ptuj.

Stanje šolstva v občini ni zadovoljivo

Gledje na reformo, ki se izvaja v našem šolskem sistemu, smo naprosili predsednika občinskega Sveta za šolstvo Jožeta STROPNIKA iz Ptuja za nekaj odgovorov v zvezi s trenutno situacijo v šolstvu na področju občine Ptuj.

Ali lahko kaj poveste o šolskih ustanovah v občini in o materialnem stanju šol?

V ptujski občini deluje 30 osnovnih šol s 30 oddelki in s skoraj 10.000 šoloobveznimi otroci. Popolnih osnovnih šol je 11, štiri šole vključujejo le otroke za nižjo stopnjo; slednji se prešla v višjih razredih na bližnje šolske okoliške. Tako je naša občina tudi najmočnejša v okraju po številu šol in učencem. Nadalje obstajajo v občini še trije vrteci, pomožna šola, glasbena šola in dve vajenski soli Gimnazijo in tečajno vajensko šolo za lesno stroko vzdržuje okrajni ljudski odbor.

Ljudski odbor si prizadeva, da bi oskrbel šole materialno tako, da bi lahko nemoteno delovale. Dodeljena sredstva se nekako zadoščajo za redno minimalno vzdrževanje, to je, da šo-

le lahko rastejo z načrtno nabavo najnajnježih sredstev in pripomočkov. Primanjkuje pa sredstev za popravila in preureditev šol, da bi lahko potekal pouk po sodobnih načelih. Ce pomislimo, da je treba po higieničnih predpisih zamenjati samo tla v skoraj 100 učilnicah in nabaviti v prav tolikih prostorih dotrajano šolsko opremo, da je tudi nadvise nujno, da dobijo šole vodovodne naprave, potrebujemo za to 100 milijonov dinarjev. Da neke mere nam je glede navedenega uspelo izboljšati stanje v šolah v Cirkulnah, Cirkovcih in na Vidmu, v nekaterih poslopijih pa je stanje še vedno tako, da bi morali po vseh predpisih pouk prekiniti. Trenutno bi bila edina rešitev, da bi se namensko povečal krajevni samoprispevki v tistih šolskih okoliških, kjer je stanje najbolj pereče; o tem naj razpravljajo krajevni odbori SZDL in krajevni odbori. Tuji vprašanje novogradevanj postaja vedno bolj nujno. Skrajni čas je, da pričnemo graditi šole v Kozminkih, Zavrču, Goriščici, Govrencu, Rogoznicu in Majhenku. Zato potrebujemo na daljnjih 500 milijonov dinarjev.

Kako pa je s kadri, ali se je stanje kaj izboljšalo? Koliko učiteljev še primanjkuje?

Po sistemizaciji potrebujemo 360 prosvetnih delavcev, učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev; manjka jih še ena četrta. Vrzel bomo popoloma zmanjševali, ker štipendira ljudski odbor 80 dijakov na učiteljišču. Vendar bo pomankanje še dalje občutno, če ne bomo mogli ustvariti predvsem v vaških šolah osnovnih materialnih pogojev za prosvetne delavce. Delno bomo stanje izboljšali z gradnjo 4 četvorkov pri šolah, kjer zaradi pomanjkanja stanovanj ni mogoče nastaviti novih učiteljev.

In družbeno upravljanje, ali se je uveljavilo pri vseh šolskih ustanovah?

Solski odbori so se z večletnim delom že zelo uveljavili. Rešujejo vsa krajevna šolska vprašanja, sodelujejo pri predlogih in razenčitvni proračunskeih sredstev, skrbijo za boljši šolski obisk in ukrepajo, da posamezne šole kvalitetno rastejo. Njih delovanje je predvsemomejeno pri finančnih vprašanjih, ker ne morejo izvesti odbori vsega, kar želijo, zaradi pomanjkanja sredstev.

Sedaj pa najvažnejše vprašanje: Kako daleč smo v izvajajujo šolske reforme? Kakšne so težave, ali obstoječa sredstva zadoščajo, če upoštevamo, da bo moral biti nova šola mnogo bliže vsakdanjemu življenu?

Letos se učijo učenci po novem načrtu že do 4. razreda, le v treh mestnih osnovnih šolah delajo po spremenjenem programu tudi v 5. razredu. Dosedanje

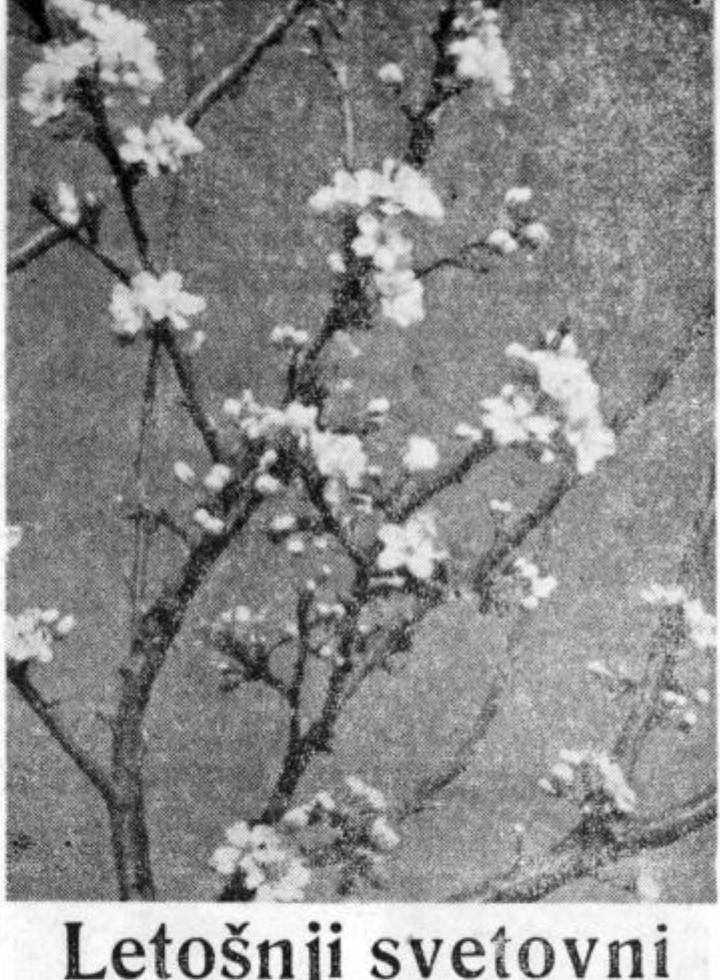
izkušnje kažejo, da otroci bolje obvladajo učno snov in da so tudi učni uspehi boljši. Vendar bomo morali še mnogo storiti, da bo postala šolska reforma stvarnost. Za izvajanje pouka po novih smernicah potrebujejo šole velika sredstva za učila, ponazorila in tehnične pripomočke. Nujno je, da bodo za to sredstva čimprej na razpolago, ker bomo drugače izvajali šolsko reformo le teoretično. Posebni problem je pri izvajajuju izobrazbe. Mestne šole bodo reforme pouk tehnične vzdoljšati imeti v kratkem delavnicu za praktični pouk industrijske smeri, vaške šole pa si morajo čimprej urediti šolske vrtove in polkulturno njive, da bomo močno vaški mladini nuditi strokovno znanje v kmetijstvu. Pohitite je, da v osnovanjem produktivnih zadrug v osnovnih šolah, kjer bodo pridobili otroci tudi osnove družbenega upravljanja in proizvodnji. Le tako bo lahko nudila že osnovna šola osnove za tehnične poklice bočnih državljanov.

Kaj pa strokovne šole?

V vajenski obrtni in trgovski soli se šola 360 vajencev, četudi ni bilo mogoče vključiti še nekaj jsto mladine, ki bi si želela kvalificirati, ker tega ne dovoljujejo zmogljivosti obrtnih obratorjev in trgovin. Kaže, da bo okrajni ljudski odbor le uvidel potrebo po načrtini gradnji šolskih delavnic iz sredstev skladova za kadre. Trenutno je v pripravi gradnja delavnic za kovinsko stroko, za ostale stroke pa še po daljšem obdobju. Tako bo postala tudi vajenska šola bolj živiljenjska, ker bo lahko nudila vajencem organizirani osnovni strokovni pouk. To bo odločilno vplivalo na kvalitetne sposobnosti bodočih kvalificiranih delavcev. S posebno vnemo želi Svet za prosveto ustvariti pogoje za delovanje splošnih kmetijskih gospodarskih šol. Te bodo nudile kmečki mladini prepotrebno strokovno izobrazbo. To bomo lahko omogočili z nekaj kmetijskimi tehniki, ki vstopili v vrste prosvetnih delavcev, potrebujemo pa podporo vseh političnih organov na vasi, da bo obisk kmečke mladine v teh šolah zagotovljen. S tem bomo uspeli nuditi strokovno izobrazbo vsej mladini v občini, kar bo odločilno vplivalo pri dvigu naše gospodarske in kulturne rasti.

Ciril-Metodov drevored še ni urejen

Inž. arh teč Branko Kocmut iz Maribora je predložil Občinskemu ljudskemu odboru Ptuj načrt o ureditvi Ciril-Metodovega drevoreda, iz katerega so odstranjene starosti. Po ureditvenem načrtu bo imel ta del Ptuja prijetno in privlačno lice. Po navedenem načrtu bo dobil

Letošnji svetovni dan zdravja

Ob letošnjem svetovnem tednu zdravja od 5. do 12. aprila se bo po vsem svetu obravnavalo za siherno družbo važno vprašanje: DUSEVNO ZDRAVJE IN DUŠEVNE BOLEZNIV SODOBNE SVETVE. Kakor človeški organizem sestoji iz posameznih organov, ki lahko obole, tako se sestoji tudi človeška družba iz posameznikov in skupin, ki lahko obole. Znaki obolenja neke skupnosti so: asocijalnost, neverzano spolno življenje, ločeni zakoni, razdrtri domovi, zločinstvenost in kriminal, sploh, da je alkoholizem, uživanje opojnih drog, samomoritv itd.

Poleg pomena, ki znanost pripisuje dednosti, je dogzano, da je mnogo večji vpliv okolja na razvoj človeka. Zlasti preludujejo ekonomski činitelji in ljudski medsebojni odnos. Oboje se med seboj močno prepleta. Nezdravljivi odnos, posebno v zgodnjem detinjstvu do neke stopnje zavrejo pri posamezniku duševni razvoj in povzročijo čustveno nezrelost, ki dolje motiljuje odnos in privede do prej omenjenih obolenj skupnosti. Danes lahko trdimo, da so razne duševne motnje najvažnejši in dostikrat najtežji problem javnega zdravstva. Na vsakega bolnika, ki ga moramo izolirati zaradi duševne boljosti, pride nekaj drugih, ki so še vključeni v živiljenjska dogajanja vendar s svojim obraščanjem otežajo življenje drugim, ki ga morajo prenašati na ta ali oni način, čeprav jin to ni takho. Te osebe niso zadosti bolne, da bi jih smatrali kot take in niso dovolj zdrave, da bi lahko živele složno z drugimi. Mnoga takih primerov srečujemo v naših ambulantah pod oznako kake posem druge bolzni.

Največji odstotek samomorov je v zapadnem Berlinu, Japankem, Danskom, v Avstriji in v Švici. Ce bi se telesne bolzni širile tako hitro kot napredujejo v naši dobi duševne bolzni, bi kar brez odločnega zagotovila hrup, govorili o epidemiji nevernosti, kot to storimo n. pr. pri gripi in zibelki z odločnimi protukrepami. Do te znaci ne ugotovite so pred nekaj leti prišli na sestanku svetovne zdravstvene organizacije in reči moramo, da ni ta misel še danes prav nič manj aktualna. Tudi atomsko energijo je prispevalo k negotovosti in nedoločenemu strahu po vsem svetu, tako da bo človeštvo imelo še en problem duševnega zdravja in to v velikem merilu. Zdravljenje duševnih bolzni k sreči napreduje v svojih metodah in tudi preprečevanje ter razumevanju za napovedi v telesu duševnega motenj pri načinu in sredstvih. Po sto in sto letih, ko so duševne bolzne imeli kratkomalo za množevne obolenj skupnosti. Danes lahko trdimo, da so razne duševne motnje najvažnejši in dostikrat najtežji problem javnega zdravstva. Na vsakega bolnika, ki ga moramo izolirati zaradi duševne boljosti, pride nekaj drugih, ki so še vključeni v živiljenjska dogajanja vendar s svojim obraščanjem otežajo življenje drugim, ki ga morajo prenašati na ta ali oni način, čeprav jin to ni takho. Te osebe niso zadosti bolne, da bi jih smatrali kot take in niso dovolj zdrave, da bi lahko živele složno z drugimi. Mnoga takih primerov srečujemo v naših ambulantah pod oznako kake posem druge bolzni.

Za sedaj še nimamo točnih statističnih podatkov o številu duševnih motenj pri načinu in sredstvih. Po sto in sto letih, ko so duševne bolzne imeli kratkomalo za množevne obolenj skupnosti, znaša odstotek duševnih obolenj v kulturnih delih nekaj 1 %. Odstotek nevroz, ki jih imajo v mnogih primerih, da ne zdravljivajo, je zelo zelo mal. Zdravljenjem dovolj zgodaj, je duševne bolze možno ozdraviti v 80 % primerov.

Vse več je negotovih ljudi, ki svoje občutke strahu in kriz, prizadevanje jem, kar je z zgodnjem detinjstvom pozneje v obliku suravila na druge ljudi, na druge skupine, na druge narode in s takšnim obnašanjem, ki se epidemčno širi, komplikira pa brez tega dovolj zomatana situacija odnosov. Sovinjen, plemenska mržnja in težnja po podprtju sredstvajo v to skupino. Človeška družba je zares hudo bolna.

To so dejstva, s katerimi naj bi bil seznanjen sibermi med nam, ker je znano, da se začne neki problem reševati že v trenutku, ko si ga postanemo svesti.

Navajamo nekoliko ugotovitev, po katerih lahko presočite, kako je z vašim duševnim zdravjem. Dobro duševno zdravje ima in počitki, kjer se veseli, kjer se usmeriti čustva ssočnosti k ustvarjalnim, v konstruktivnim ciljem... to je končno tudi sposobnost ljubiti, kar je tudi najvišja sposobnost in izmed vseh najbolj bistvena.

N. P.

Bivši člani mladinskih delovnih brigad o sebi

Nekaterim bivšim brigadierjem mladinskih delovnih brigad smo v zvezi z bližnjim prazničnim brigadičevim MDB (13. aprila) postavili upraševanje: Kako je sodelovanje v mladinskih delovnih brigadah vplivalo na vaše poznejše družbeno udejstvovanje?

Bivši brigadierji so nam odgovorili:

Majda Voljč,
uslužbenka, Ptuj

«Mi gradimo progo, proga gradim».

Reči moram, da je praksa takratnih in poznejših akcij potrdila globoko vsebino gornje parole.

To sem občutil sam in z mejo vred vs. člani in članice brigad. Spoznali sem vzgojno moč in vpliv zglednega kolektiva ter globoko vrednost fizičnega dela, ki me je utrdilo in mi dalo novih moči, obenem pa me usposoblilo za premagovanje raznih težav.

Se tako težavna naloge za naš kolektiv in za posameznika ni pomembila nekaj neizvršljivega in nemogočega. Naučili smo se delo začeti, ga nadaljevati in tudi uspešno končati. Zgradili smo proge in ceste ob strokovnih navodilih in ob naših mladostnih silah in močeh.

Z delovnih akcij smo se vrnili zdravi, krepki in z avtocesto, da je naše delo rodilo bogate sadove.

Jože Skok,
uslužbenec, Ptuj

Ko sem leta 1945 prvič odhaja z mladinsko delovno brigado na Krško potje, nisem niti pomislil, da bo že ta prva delovna akcija tako vplivala na moje poznejše družbeno udejstvovanje. V tej prvi akciji, v kateri se je počela važnost predvsem fizičnemu delu, sem spoznale, da človek lahko naredi veliko več, kakor pa si sam predstavlja. Začela sem ceniti tudi fizične delavce, ker sem spoznala njihovo delo.

V vseh ostalih mladinskih delovnih akcijah, v katerih sem sodelovala kasneje, pa sem spoznala še ostale dobre strani mladinskih delovnih brigad, saj sem v teh brigadah mnogo pridobila pri politično-ideološki vzgoji, naučila pa sem se tudi vztrajnosti in tovarištva.

Priznati moram, da so le te delovne akcije napravile iz mene mladinsko aktivistko ter kasneje tudi člana ZK. Na akcijah sem šele spoznala pomen družbenega udejstvovanja, zato sem tudi začela sodelovati v raznih društvenih in organizacijah, kjer sem pridobila še nadaljnje znanje, ki je človeku potrebno pri njegovem vsakodnevnem delu...

Viktor Kranjc,
direktor »Prevoznika«, Ptuj

Na prvih mladinskih delovnih akcijah 1946. in 1947. leta, kjer sem sodeloval, je veljala parola:

40-letnica KPJ

Železničarska stavka v Ptiju 1920. leta

V času velike jugoslovanske stavke železničarjev 16. aprila 1920. so delavci in namestenci delavnic Južne železnice v Ptiju in prometne postaje Ptuj skupno s 50.000 stavkujočimi železničarji in brodarji v celji državi takratnim reakcionarnim voditeljem pravkar nastale Jugoslavije in izkorisčevalcem delovnega ljudstva dokazali, da je v državi dovolj močnih mož, ki so se sposobni pod vodstvom KPJ upreti kričečim krivim takratnega časa. Za polnih 14 dni se je ustavil ves železnični promet in za par dni promet na rekah Savi, Dravi in Donavi. Kljut arretacijam, zapiranjem in zasilevanjem voditeljev stavke in mnogih stavkujočih se takratnim oblastnikom ni posrečilo prisiliti delavstva na delo pod starimi pogojimi, temveč so morali popustiti in ugrediti zahtevam stavkujočih, ki so se šele nato vrnili na delovna mesta. V Ptiju in okolici je še nekaj prič teh časov. Obiskal jih je naš sodelavec in zbral nekaj njihovih spominov na čase, ko je moral delavstvo boriti za svoje pravice tudi s stavkami.

»Ptujski list« politično gospodarski liberalni tednik je v št. 17

kulturno izpopolnjevali, pridobili smo razna znanja v krožkih, ki so bili prav v ta namen organizirani v brigadah, z eno besedo: mladinske brigade so bile kovačnice novih ljudi.

Vse, kar sem pridobil v mladinskih delovnih akcijah, mi danes konstnno služi v vsakdanjem življenju...

Feliks Bagar,
tajnik občinskega sindikalnega sveta, Ptuj

Ze na prvih mladinskih delovnih akcijah nas je brigadarsko življenje takoj tesno povezovalo, da smo se nato vsako leto znova vključevali v vrste novih MDB in odhajali na nova gradbišča.

Mladinske brigade niso bile le delovne enote, ampak predvsem velika življenjska šola. Vzgajale so osebnost z bogatim notranjim življenjem, samostojnim mišljanjem, kritičnim duhom, z razvito kolektivno zavestjo in z občutkom odgovornosti do skupnosti.

Tako so nas vzgajale mladinske delovne brigade in brigadiči smo vse sile posvetili aktivnemu družbenemu udejstvovanju, da bi s svojim delom prispevali svoj delpravljek iz ene akcije v drugo.

V mladinskih brigadah smo se

Paberki s cepljjenja

Množično cepljjenje naših mačkov ni malenkostni doživljaj v vsaki družini in v vsakem naselju. Ker je to edini temeljni ukrep za preprečevanje težkih bolezni, bi naj vse organizacije, ki delujejo na tem področju, kakor tudi posamezniki prispevali k čim polnočtevnejši udeležbi, kakor tudi k čim boljši organizaciji cepljjenja. Prvo letošnje cepljjenje je za nam. Z zadovoljstvom lehkog ugotovimo, da je uspeh v letošnjem letu nad prevcem. Že prvega leta je cepljeno od vseh 8500 obveznikov 85 odst. Pri nobenem nismo doživeli kakoge pomembnejše komplikacije. Kako važno je sodelovanje odborov RK, učiteljstva in krajevnih uradov, naj pove nekaj izrazitih primerov. Posebno prijetno vzdusje je vladalo pri cepljjenju v Rodnem vrhu. Funkcionaler RK je pomagal otrokom pri slaščenju in oblačenju, učiteljstvo pri kontroli seznamov. Poobstoječi omeniti tov. Krejncovo, ki je v dežju in blatu po-

žrtvovalno pomagala materi odnesti na rokah bolnega otroka do sanitetskoga avtomobila, da bi prispeval čimprej v bolnišnico. Čelo uto po spoštkem blest je nosile malčka, še svoj jopič je slekta in ga zavila vanj, da ga ne bi premočil dež. Naj je bodo te vrstice skromno priznanje za vzorno požrtvovalnost. Pri odličnem sodelovanju krajenvih faktorjev je najboljši uspeh pri cepljjenju dosezen v Mackovih in Ptuju - 94 odst. Gorišč - 91 odst. Vitomarcih 86 odst., Zavruč 82 odst. Leskovcu 81 odst. itd. Najslabši odziv pa je bil v Rogoznici, ki zajema področje Kican, Podvinic, Pacnje in Dornava, uspeh komaj 68 odst. Kljub odličnim razpoložljivim prostorom v zadržnem domu prostor za cepljjenje ni bil niti počiščen niti zakurjen, tako da je cepljeno otrok tvegal prehlajenje. Skupnost prispeva za tako akcijo velika sredstva, saj stane samo cepivo za naše področje več kot milijon

Šolska zadruga tudi v Desterniku

Osnovna šola Desternik nameščava ustanoviti po zgledu drugih šol v mariborskem okraju, šolsko zadrugo ob pomoči kmetijske zadruge Desternik, čim ji bo dodeljeno primerno zemljišče v neposredni bližini šole. Oddajene je zemljišče bi jemoval ponuk in praktičnemu delu preveč časa.

Najbolj bi jim odgovarja vinoigradniška parcela, ki je v skladu SLP in je edina parcela bližu šole, ki bi b. odgovarjala namenom šolske zadruge.

Uprava šole v Desterniku se je že obrnila na Občinski ljudski odbor Ptuj, da bi ji pomagal pri ustanovitvi zadruge z dodelitvijo vinogradniške parcele pod šolo in njenou upravljanje in hasnovanje.

Zgled vojakov ptujske garnizije

Nekaj pred početom 27. marca t. l. je izbruhnil v laktinci Tovarne avtoopreme v Ptiju požar, ki je, kakor smo poročali v našem listu dne 3. aprila t. l. uničil večjidel zgradbe. Škoda je velika, vsakokar pa bi bila se veliko večja, da ni nekaj delecev, ki so delali v nočni izmeni, in vojakov, ki so prenočevali v bližini, rešilo dragocenih strojev in opreme ter materiala iz gorenje stavbe. Posebej zgledno so ukrepali omenjeni vojaki - bili so to Lukšič Lazar, Šmit Adam in Jusuf Ismet - ki so se takoj, ko so opazili plamen v sosednji stavbi, opremili z vojaškimi plinskimi maskami ter preskočili žično ograjo, da bi gasili ogenj, ki se je hitro razplameval. Pri preskoku ograje pa je eden med njimi - Jusuf Ismet - zaradi slabе vidljivosti padel v betonsko jamo za spno nesrečno na glavo, da si je pretresel možgane in dobil druge težke poškodbe. Morali so ga nemudoma odpeljati v bolnišnico. Ostala dva pa sta se glede na nezgodno hitem reševali dragocene stroje in aparate ter vozila iz delavnice. Iz ognja, dima in plinov sta, oborožena s plinskimi maskami, reševala, kar sta mogla ter pri tem tvegala svoja življenja. Med reševanjem sta padla v nezavest, po kratkotrajnem umetnenem dihanju pa sta se zopet vrnila v boj proti ognju.

Cleni kolektiva Tovarne avtoopreme zatrjujejo, da sta prav ta dva vojaka rešila pred umišljencem opremo, ki je vredna težke milijone in jima zrekajo vse priznanje za požrtvovalnost in zahtevalo. Delavski svet in upravni odbor avtoopreme sta posvetila poškodovanemu Jusušu vso svojo skrb ter organizirala, da ga člani kolektiva, dokler je na zdravljenju v ptujski bolnišnici, redno obiskujejo. Sklenili so tudi vse tri vojaške denarno nagraditi in se jim javno zahvaliti.

Vojak Jusuf Ismet je iz Makedonije. Ko je prišel v bolnišnico k zavesti, ga je obkrožala skupina delavcev in delavk iz tovarne. Toloka pozornost ga je globoko gnala. Vsi trije vojaki so skromni v izjavah glede svojega prispevka pri omejevanju požara in priznavajo, da sta rešila tako veliko družbeno premoženje.

P.-p. J. S.

dinarjev. Ta sredstva so dobro načrtašča samo, če se cepljjenje dobro organizira. V prihodnjem tednu bodo izvršena cepljjenja za mudnškov in kontrolni pregledi. Upamo, da bodo tokrat vse posminkljivosti odstranjene. Cepljjenje bo po danes objavljeno razporedju.

Šef higienike postaje Ptuj dr. Nada Pavličev

Male plače delavcev niso zadoščale za preživljanje in za nabavo dragih življenjskih potrebskih kot obutve, oblačil itd., ker so se cene čez noč dvigale in so trgovci čez noč več zasluzili kot delavci vse leto ali več let skupaj. Kmetje so prodajali v jeseni 1919. pšenico po 1 krono 50 vinarjev za kg, spomladi 1920 pa je stal kilogram moko 10 kron in še dobiti je ni bilo mogoče po krvidi verižnikov, čeravno je bilo nabavljeno v Baranju in Vojvodini na tisoče vagonov pšenice. Življenje delavskih družin po mestih je bilo težavno. Vsakodnevno so bila v mestu raz-

na zborovanja. Producenti so razpravljali o zvišanju cen, delavci pa o zvišanju mezd in plač.

Opozicijo takratne klerikalne vlade, v kateri je bil dr. Korošec prometni minister, je pripeljala javne shode JDS, ki so jih obiskovali voditelji Jugoslovanske demokratske stranke in člani odstopivše beografske in ljubljanske vlade. Govorili so o draginji in verižništvu ter priznali, da so razmere močnejše od vlade. V rezolucijah so želili izboljšanje gospodarskega položaja. Kajih 14 dni pred izbruhom železničarske stavke je bilo tako zborovanje v Držušnem domu v Ptiju. Dva dni po izbruhu stavke t. j. 18. aprila pa je bilo zborovanje JDS v Ormožu. Na njem so poslanci JDS govorili o vzrokih nezmožnosti draginje in pojasnili vzroke železničarske stavke. Pred tem pa so bili shodi tudi v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptiju. Vse poslane rezolucije so se znašle v koših poslancev in vlade.

Kot že rečeno je »Ptujski list« še 2. maja 1920. objavil članek o železničarski in splošni stavki ter o žrtvah na Zaloški cesti. Pisec v članku priznava pravico stavkujočim, da s stavko poskušajo dosegiti izboljšanje življenjskih razmer, ocita pa partizanski voditeljem stavke, da so namesto prejšnjih socialističnih prošenj za izboljšanjem odločno zahtevali izboljšanje razmer in odstavitev

Franc Rozman

Štirideset let od ustanovitve KPJ

Spominski dnevi KPJ

Aprilja 1936 — pošije CK KPJ pismo vsem partizanskim organizacijam o položaju in nalogah sindikalnega gibanja v Jugoslaviji.

10. aprila 1941 — pri CK KPJ ustanovljen vojni komite.

10. aprila 1943 — izdana naredba za ustanovitev Gregorčeve in Gradnikove brigade.

11. aprila 1918 — stavka delavk v Domžalah v Landstätterjevi tovarni silosnikov.

11. aprila 1920 — v Ljubljani ustanovni kongres slovenske komunistične stranke: nova Delavska socialistična stranka za Slovenijo se sedini s Socialistično delavsko stranko Jugoslavije (komunistov) in postane njen sestavni del.

12. do 13. aprila 1944 — v Davči prva pokrajinska konferenca ZSM za Gorenjsko.

13. aprila 1919 — v Ljubljani izredna konferenca JSDS; razpravlja o izstopu iz centralne in deželnih vlad.

15. aprila 1923 — na konferenci v Ljubljani ustanovljen slovenski del Neodvisne delavške stranke Jugoslavije.

Med 15. in 16. aprili opozoril 1940 — se začne v Slovenski železničarski stavki. (19. aprila vpratitev vojno-železničarske komande vse železničarje med 21. in 38. letom).

16. do 17. aprila 1938 — širše zasedanje oziroma plenum KSS v Šmiglovi zidanici nad Grajsko vasjo pri Celju; navzoč Josip Broz.

NAD 500 ŽRTV JE PADLO IZ PTUJSKEGA OKOLIŠA ZA NAŠO OSVOBODITEV PRICOBČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJE PISE V POČASTITVEV NJIHOVEGA SPOMINA.

(Nadaljevanje)

MISLOVIČ FRANC se je rodil 12. 11. 1891. v Medribniku pri Cirkulanih, kjer je odrasel in se šolal v ljubljanski šoli, nato pa se je šel učiti za kovača v Stojnici. V Ivancu je imel obrtno delavniško dobo 1924, nato pa v Lancu vasi. Po mišljenuju je bil svobodoljuben. Deloval je pri »Sokolu« pri Vidmu. V letu 1944 se je prijavil v OF. Organiziral je tudi ljudske posojilo v pomoč partizanom. Pri njem je bilo trije otroci. Deloval je pri »Sokolu«, v dobi okupacije pa se je takoj pridružil snovalcem upora proti okupatorju. Zbiral je orožje, ki so ga odlagali bivši jugoslovanski vojaki. V neki noči avgusta 1941. je v Mureticah strejal na nemškega vojaka. Od tam je pobegnil v Dornavo, kjer so ga še tisto noč obkoli gestapo, ki je spal v stanovanju sestre Lize. Pri njem so našli revolver, skrigate pod vzglavjem. Pretepal

Ptujski arheološki teren skriva še mnogo zgodovinskih spomenikov

S prihodom pomlad se poživlja gradbeni dejavnost. Opravljajo se tudi razna druga zemeljska dela. Zemlja v ptujski okolici pa pokriva neštete zgodovinskih spomenikov in pri raznih delih se neredko naleti na njihovo pomenu in potrebu zaščiti.

Vsi zgodovinski spomeniki so zaščiteni z zakonom. Poleg spomenikov iz poznejših zgodovinskih obdobjij spadajo sem tudi arheološki spomeniki. Iz najstarejših obdobjij človeške zgodovine pa nekako do konca prvega tisočletja po našem štetju so namreč vsi pisani viri zelo redki oziroma jih sploh ni. Velik del tega, kar danes vemo o zgodovinskih doganjah tistih dñi in sploh o vsem tedanjem življenju, je plod natančnega študija sledov iz tistih časov, arheoloških spomenikov, predmetov, ki jim je prizanesel zob časa in jih je hrnila zemlja do današnjega časa. Za znanost je torej vsak tak predmet neprecenljive vrednosti. Ptuj je bil zaradi svoje ugodne lege pri prehodu čez Dravo važno središče. Zato so tla v Ptiju in bližnji okolici tako bogata na ostanilih iz predzgodovinskih, rimskih in staroslovenskih obdobjij. Najmočnejše je zastopano rimsko obdobje, zato bomo tudi danes največ govorili o spomenikih iz tega časa.

SPOMENIKI KULTURE

Iz spisov rimske zgodovinarjev, ki so se name v redkih predpisih ohranili skozi rodoce celih dva tisoč let, vemo sicer, da je bil tedanj Ptuj — Poetovio — važno upravno in vojaško središče in da je bilo na tukajnjih tleh več dogodkov, ki so usmerjali razvoj rimske države. Ta država je v prvih štirih stoletjih našega štetja obsegala velik del Evrope in je bila v življenju koral v slovenski zgodovini. O splošnem pomenu Poetovia smo si torej na jasnen že iz zgodovinskih virov. Je pa dosti prav tako važnih dogodkov, o katerih bi ne vedeli prav ničesar, da se niso ohranili v zemljini kosi marmornih oltarjev, posvetilnih plošč itd. z raznimi napisi, ki nam osvetljujejo razne dogodke. Se manj kot o zgodovinskem razvoju bi vedeli o vojaški zgodovini, sestavu prebivalstva in družbeni ureditvi mesta, duhovni in materialni kulturi, o vplivu mesta na okolico, da ni še drugih arheoloških spomenikov, ostankov poetovijskih hiš, ulic in trgov, vodovodov, hišne opreme, posodja, nakanit, novcev itd. Zato moramo neprestano podpirati neprcenljivo vrednost vsakega na videz še tako nepomembnega predmeta, drobca kamna ali opeke, drobca lončene posode, oglja ali železa in najmanjšega novčika. Poleg predmetov je važna tudi njihova lega v zemljini: plast in globina, kjer ležijo, sta po navadi zelo pomembna vira za določanja natančne stnosti predmeta.

Zato ščit zakon vsa zemljišča, na katerih so arheološki spomeniki, da se ne bi poškodovali ali uničili. Vsak, kdo spomenik uniči ali poškoduje, kadar ne javi najdbe in si prilasti arheološki predmet, je tudi kaznovan. Za vse gradnje na zaščitenem zemljišču pa mora vedeti in dovoliti organ za spomeniško varstvo. Vsako nenadzirano delo pri gradnjah ali tudi prezgodnjih ukrepov na zaščitenem zemljišču bi povzročilo namesto nenadomestljivo škodo.

RIMSKI POETOVI

Mesto Poetovio je bilo znatno večje od današnjega Ptuja. Del tega mesta je v stoljetjih po razpadu uničila Drava, ki je prelagala strugo za desetine

metrov. Del rimske naselbine je niti točno, kje je bil vojaški tabor. Zavedati se moramo ogromnega pomena, ki ga imajo rimske pomebe na levem bregu Drave, potem na Zgornjem Bregu in na Hajdini. Vsi vemo, da stoji na Bregu v sredi med hišicami, rastocimi okrog, zaščiteni mitret, ne zavedamo se pa, da je v njegovi neposredni bližini stala velika hiša z možalnimi podi, ki so še delno v zemlji, z majhnimi svinčišči itd. In kaj je v plaste pod temelji te hiše, ki se jih arheologova lopata še ni dotaknila? Tu morda tiče skromnejše zgradbe starega dela mesta. Zaradi razumemo, da morajo biti ti spomeniki zaščiteni in moramo vsi skrbeti zanje. Le na tak način bo naše mesto lahko s svojo bogato zgodovino dajalo vsem vsak dan jašnje sliko o življenju in naš bo tako učilo. Vsi smo že kaj hodili po dalmatinških mestih in smo se čudeč se ozirali po bogatih spomenikih kakega Zadra, Splita ali Dubrovnika itd. In tako mesto, privlačno za vsakogar, more in mora Ptuj postati. Le vsi moramo sodelovati pri čuvanju njegovih spomenikov in tudi skrbimo, da bi vsaka najdbica, četudi najnežnejša, našla svoje mesto v muzeju, ker edino strokovnjak lahko izluči iz nje vso neno vrednost.

I. Mikl

NA MNOGA Vprašanja SE NI ODGOVORA

Vendarle nam je še vedno dosti nejasnega v življenju starega Poetovia. Vemo, da je dosti vprašan, na katere ne bomo mogli nikoli odgovoriti. Tisočletja so zbrisala marsikajo sred in marsikaj zavila v molk. So pa še druga vprašanja, na katera nam morajo ptujska tla odgovoriti, le uničiti ne smemo skromnih sledov, ki lahko dajo take pomembne odgovore. Predvsem nam ni jasen razvoj mesta. Vemo sicer za njegov največji obseg, ne vemo pa, kje je njegov star del, kje je središče, uradni in poslovni del, kje so stanovali domaćini in ne vemo

TERENSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA DEŽURSTVO ZDRAVNIKOV SPLOŠNE PRAKSE:

10. 4. glav. dež. dr. Franc Rakuš, pom. dež. dr. Nada Pavličev — 11. 4. glav. dež. dr. Franc Rakuš, pom. dež. dr. Nada Pavličev — 12. 4. glav. dež. dr. Franc Rakuš, pom. dež. dr. Nada Pavličev — 13. 4. glav. dež. dr. Franc Rakuš, pom. dež. dr. Nada Pavličev — 14. 4. glav. dež. dr. Ladislav Pirc, pom. dež. dr. Fran Brumen — 15. 4. glav. dež. dr. Andrej Luščki, pom. dež. dr. Fr. Rakuš — 16. 4. glav. dež. dr. Milan Čariš, pom. dež. dr. Ladislav Pirc.

Pomočna ambulanta v Jurščincih posluje vsako sredo od 14. ure dalje.

OTROŠKE POSVETOVALNICE:

10. aprila v Ptiju od 14. ure dalje, 14. aprila v Leskovcu in 16. aprila v Podlehniku od 13.30 dalje.

Vsa prva petek v mesecu je v Jurščincih posvetovalnica za žene od 14. ure dalje.

DEŽURSTVO OTROŠKIH ZDRAVNIKOV:

13. 4. dr. Ljuba Neudauer — 14. 4. dr. Ljuban Cencic — 15. 4. dr. Ljuba Neudauer — 16. 4. dr. Ljuban Cencic.

Od petka 10. do vključno nedelje 12. aprila zdravniški specjalisti za otroške bolezni ne bodo opravljali hišnih obiskov pri bolnih otrocih.

Otroški disperzni bo v času od 9. do 11. aprila poslovajo samo od 9.30 do 11.30 dnevno. Od 13. aprila pa zoper redno od 7. do 12. ure.

Vse informacije daje en naravnih obiskov sprejema dežurni center Zdravstvenega doma Ptuj, številka telefona 70 in 80.

Hišne obiske naročajo v določanskih urah. Pozneje naročiti hišni obisk se bodo izvršili samo v nujnih primerih.

UPRAVA ZD PTUJ

Mleko in mlečni izdelki: mleko

50, smetana 150, sir 40–80, maslo 500.

Perutnina in jajca: kokoši 500,

jajca 15.

Maščobe: zaseka 350, uvožena mast 325, domaća mast 400.

na ptujskem živilskem trgu v sredo, 8. aprila 1959.

Povrtnina: krompir 20, kislo zelje 50, korenček 40–50, peteršillj 50–60, spinata 150, čebula 70–80, česen 200–300, zelenina 50–60, fižol 50–60, rdeča pesa 30, čebuljček 250, por 40, kisla repa 30, redkev 30, motovilec 200–300, rabič 150, regrat 200, hren 100.

Sadje in sadeži: jabolka 25–30, orehi 100–130.

Zitarice in mlečni izdelki: ajdova moka 50, ajdova kaša 100, pšenica 30–40, oves 25, koruz 30, ječmen 40, proso 40.

Mleko in mlečni izdelki: mleko

50, smetana 150, sir 40–80, ma-

sto 500.

Perutnina in jajca: kokoši 500,

jajca 15.

Maščobe: zaseka 350, uvožena mast 325, domaća mast 400.

na ptujskem živilskem trgu v sredo, 8. aprila 1959.

Teden glasbe in 40. obljetnica slovenske glasbene šole v Ptuju

Kot uved v teden glasbe v Ptuju od 4. do 12. aprila 1958 je bil v petek zvezdar, dne 3. aprila t. l. v Glasbeni šoli v Ptiju samostojen koncert Ljubljanskega gozdneva kvarteta, ki ga sestavlja prof. Leo Pfajfer, Ali Dermelj, Cenda Šedlbauer in Vinko Sušteršič. Stiri skladbe so bile prof. Ferda Juvanca, slovenskega skladatelja, našega znanca. Pela jih je ob spremljavi godalnega kvarteta sopranistka Zlata Gašperšičeva iz Ljubljane.

Kot uved v teden glasbe v Ptuju od 4. do 12. aprila 1958 je bil v petek zvezdar, dne 3. aprila t. l. v Glasbeni šoli v Ptiju samostojen koncert Ljubljanskega gozdneva kvarteta, ki ga sestavlja prof. Leo Pfajfer, Ali Dermelj, Cenda Šedlbauer in Vinko Sušteršič. Stiri skladbe so bile prof. Ferda Juvanca, slovenskega skladatelja, našega znanca. Pela jih je ob spremljavi godalnega kvarteta sopranistka Zlata Gašperšičeva iz Ljubljane.

S svojimi 4 skladbami na besedilo Anke Žgur se je profesor Ferdo Juvanc predstavil Ptujanom — ljubiteljem umetne glasbe kot nežno čuteč in zelo nadarjen skladatelj, kar so mu udeleženci koncerta potrdili s svojim burnim aplavzom. Tudi ostale točke koncerta so bile na višku in je bil kvartet deležen za izvajanja vsega priznanja.

V soboto, 4. aprila, zvezdar je bila v Gledališču akademija za 40-letnico Glasbene šole Ptuj, ki se je udeležilo mnogo mladih, staršev in učiteljskega zborja šole zahvalila Občinskemu ljudskemu odboru Ptuj za njegovo skrb za razvoj ustanove, zahvalila pa se je tudi navzočim gostom, pionirjem Glasbene šole v Ptiju, ki so v najtežjih časih postavljali temelje tej šoli.

Vse priznanje Glasbeni šoli Ptuj so izrekli tov. Vlado Golob, Oton Bajde in Miloš Bršnik v imenu Okrajnega ljudskega odbora Maribor, Srednje glasbene šole in Društva glasbenih pedagogov Maribor.

Program akademije je bil takoj sestavljen, da so udeleženci videli po številu nastopajočih, po vsebinu pesmi in skladb ter po vodstvu nastopajočih, da je namen in želja šole ter njenega učiteljskega zborja glasbeno izbrati čim širši krog mladih vseh stanov našega mesta in okolice. Nastopajoči so se tega zavedali, zato so tudi vse točke uspele, kar je potrdil vsakokratni burni aplavz iz dvorane. Najprej je nastopil pevski zbor pripravljalnice s pionirskim orkestrom, ki mu je dirigiral E. Senčar, nato je nastopil mladinski pevski zbor z dirigentom F. Petkom. Nazadnje sta nastopila še godalni orkester, ki mu je dirigiral D. Hasl, in mladinski pevski zbor s spremljavo orkestra. Prijetno je bilo slišati na akademiji skladbe domačih avtorjev C. Šedlbauerja in F. Luževiča.

Na koncu akademije je izrečil predsednik Občinskega sveta za šolstvo J. Stropnik ravnateljicu šole E. Šrolovo za Glasbeno šolo v znak hvaležnosti občinstva in v oblasti za uspešno delo lepo umetniško stilko in je želel učiteljskemu zboru in učencem tudi v bodoče mnogo uspehov.

Ob akademiji je bila razširjena v javnost »Zgodovina Glasbene šole v Ptiju« brošura s 43 stranmi, ki jo je sestavil D. Hasl za 40-letnico Slovenske glasbene šole.

V. J.

»OTROK IN DRUŽINA« Štev. 3

Letošnje praznovanje pomladi, ki se ga udeležuje in veseli naša mladina, se bo prepletalo s praznovanjem 40. obljetnice ZKJ in SKOJ. Kako bomo lahko lepo vskladili obe praznovanji — tem je v številki »Otrok in družina« pisala Majda Markič. Članek si bodo morda prebrali učitelji in mlačni organizatorji.

Venčeslav Winkler je za to prispevki priredil prizorek iz svoje zgodbe »Hlebek kruha«. Marija Jagodič pa je priredila nekaj otroških igri v ob njih napisala pesmi.

Za stanovanjske skupnosti je glede varstva otrok nedvomno najtežjavnejše vprašanje, kje dobiti primerne prostore. Tov. Ančka Čerinova pa je ugotovila iz prakse, kako je z voljo in iniciativno možno dosegiti marsikaj, posebno če najde stanovanjske skupnosti pomoč in razumevanje tudi pri občinskem ljudskem odboru. V svojem članku je navedla dva dobročina primera, kako so našli in uredili prostore za otroke.

V pomladni čas prihaja tudi urejanje dvorišč za naše otroke. Mnogo praktičnih nasvetov nam sporoča tov. Vida Hermanova iz Maribora.

V tej številki se nadaljuje razprava o kaznovanju otrok, ki jo piše prof. Franc Strmčnik in ki je gotovo z zanimanjem berete. Kako obnavarjati svojega otroka občutka manjvenosti? Odgovarja nam prof. Franc Pediček. Govorovo je zelo tehten prispevki tov. dr. Milice Bergant, ki piše o pretremem samoljubju staršev.

V filmski rubriki piše prof. Jozef Podgoršek o domačem filmu »Vrata ostanejo odprtia« in o naših kratkih filmih, za katere je naščlost premalo zanimanja.

Sledi še pomenek s starši in raznoljubljivanjem o zakonskih odnosih. Prebrali boste lahko tudi nekaj lepih literarnih sestavkov.

Revija je slikovno lepo opremljena.

RADIOSERIJA LJUBLJANA I. MARIBOR

LJUBLJANA
NEDELJA, 12. APRILA

6.00–7.00 Nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 6.05–6.10 Porocila, vremenska napoved in dnevni koledar. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in pridružitev dneva. 7.35 Vedri zvoki. 8.00 Mladinski radijski igra — Pino Vitez. 8.45 Kratke skladbe za razne instrumente. 9.15 Zabavni glasbo, vmes obvestila. 10.00 Še pomnite, tov. Še pomnite. 10.30 Operna matinica. 12.00 Nasí poslušali testito in pozdravlja — I. 12.30 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavni glasbo, vmes obvestila. 14.15 Nasí poslušali testito in pozdravlja — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 15.15 Testito in pozdravlja. 15.25 Igrajo angleške delavskie phainane godbe. 15.45 Pojetja Anica Zubović in Ivo Robič. 16.0

Za vsakogar nekaj zanimivega

Prvi serijski izdelki Tomosove kalilnice

Sodobno opremljena kalilnica tovarne motornih koles TOMOS iz Kopra je pričela te dni s serijsko proizvodnjo posameznih, za motorno kolo bistveno pomembnih delov. Kar pomenita za egestski zunanjji videz motornega kolesa lažnikica in gafenka, to je za srce motornega kolesa — motor — kalilnica. — V trinajstih moderno opremljenih pečeh se kajijo specijalna jekla, iz katerih so sestavljeni posamezni občutljivi deli motorja, ki morajo biti trajni in trpežni, da lahko zagotovijo brezhibno delovanje motorja. Poskusna proizvodnja v TOMOS kalilnic je pokazala odlične rezultate in sčasoma bodo domači izdelki nadomestili veliko večino artiklov, ki jih je tovarna doslej uvažala.

Tomas za inozemskih tržišč

Tovarna motornih koles TOMOS iz Kopra je v zadnjem času odpri še dve svoji novi trgovski zastopstvi v tujini — v Demasku in Siriji ter v La Valletti na Malti. Verjetno se bo po letošnjih mednarodnih sejmach, ki se jih bo udeležila tud: tovarna TOMOS — v Leipzigu, Budimpešti, Poznanju, Tunisu, Solunu, Damasku in drugod — število trgovskih zastopstev v tujini še povečalo. Na tujem tržišču, predvsem v deželah jugovzhodne Evrope in Blížnjega vzhoda, vleda veliko zanimanje za izdelke TOMOS, predvsem za populacne mopede »Colibri«, scooterje »Galeb«, stabilne univerzalne motorje UMO-05 ter za novi izdelek TOMOS — ladijski izvenkrni motor LAMO-05 K, medtem ko se za tovarne tricikle »Herkul« zanimajo predvsem kupci iz Indije, Irana, Iraka, Kuwaite, Pakistana, Burme in Indonezije.

40 let brez spanja

V mestu Eskilstunu na Švedskem živi mož, ki že več kot 39 let ni zatishnil očesa. To je 71-letni Oskar Eriksson. Nespososten je prišla kot posledica španske gripe, katero je v začetku 1919. leta prebolel kot milijoni drugih ljudi po svetu. Dejstvo, da ni mogel spati in da ni občutil nobene potrebe po spanju, ga je v začetku vznešenjalo. Jemal je različna uspavalna sredstva, a brez uspeha.

Tudi v Jugoslaviji so globoki kanjoni

Malo je Jugoslovanov, a še manj inozemcev, ki vedo, da so si nekatere reke v planinskih področjih Jugoslavije utrle pot skozi kanjon globok skoraj kakor je globok znameniti kanjon Kolorada v Severni Ameriki.

Kanjon Tare, ki se razteza v dolžini 80 km, je globok povprečno 800 m, a pri mesti Obzira dosegne globino 1340 m. Kanjon Pivke je dolg 35 km in na nekem mestu se kamnitna stena dviga vertikalno 1100 m nad gladino. Veličasten kanjon je usekala v planinah Bosne in Hercegovine tudi Neretva. Del tega kanjona, dolgega nad 50 km in globokega do 1200 m, je potopilo Jablanško jezero po izgradnji hidrocentrale. Še globlji pravzaprav najgloblji v Jugoslaviji, so kanjoni pritokov Neretve — Drežanke in Dive Gregovice: na nekaterih mestih se stene dvigajo po 1500 m nad njihovim koritom. Tudi reka Morača v Črni gori je usekala velik kanjon, dolg 34 km in globok 1000 m. Enako globino

Razpisna komisija pri Okrajnem zavodu za socijalno zavarovanje v Mariboru razpisuje

dve delovni mesti

s popolno srednješolsko izobrazbo za Podružnico OZZZ v Ptiju.

Pošnja je vložiti v roku 15 dni po razpisu pri Podružnici zavoda za socijalno zavarovanje v Ptiju.

RAZPISNA KOMISIJA

Zahvala

Ob bridiči izgubi našega sina

MIRKA GOLOBA

iz Nove vasi 48 pri Markovčih, člena gasilske čete, ki nas je zarači zahrbno bolezni tako nenašoma zapustil, se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegevi zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Zahalujoči starši, brat in sestre.

Popravek ODPIRALNEGA ČASA

Predajalna kruha v Lackovi ulici in pri Dravi je odprta vsak dan neprekiniteno od 6. do 17. ure.

Brifsko-frizerske delavnice so odprte ob delavnikih od 7. do 12. ure in od 14. ure do 18.30, ob sobotah pa le od 7. do 12. in od 14. do 19. ure.

Ob ponedeljkih obratuje samo ena dejurna delavnica.

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve Občine Ptuj

OBVESTILO

Občinski komite LMS Ptuj obvešča mladino in ostalo javnost, da bo svečana akademija v počasnosti obletnice mladinskih delovnih brigad ponedeljek, 13. aprila 1959, ob 19. uri v gledališču.

Vljudno vabljeni!

Vljudno vabljeni!

imajo tudi kanjoni Crvene in Drine. Geografi so našeli v Jugoslaviji približno 60 kanjonov, ne računajoč številnih zanavadih sotesk.

Največji problem za Eriksona je, kako naj prebjede dolge nači, medtem ko ostali spijo. Sedeva mora tudi on leči in se spočiti. Nekej časa čita, ugasne luč, pa jo spet prizne in znova bera. Srečen je ko pride zora, in se noč umakne belemu dnevnu.

V mrzlih mesecih največ porok

Kakor kažejo večletni statistični podatki, se majca v Jugoslaviji početi najmanj ljudi. Jugosloveni najraje sklepajo zakonske zvezne v pozni jeseni in v hladnih mesecih. Daleč največji del porok je sklenjen v novembra — približno 2,5-krat več kakor maja meseca — sledita februar, in januar.

V okviru tega splošnega pravila so seveda precejšnje razlike med republikami. V Srbiji in Črni gori je november najbolj priljubljen za sklepovanje zakonskih zvez. V Bosni in Hercegovini ter na Hrvatskem januar, v Sloveniji in Makedoniji pa februar. V štirih mesecih, od novembra do februarja, se sklene okrog polovico vseh zakonskih zvez.

Brata si je izmisli

Londonsko sodišče je ob sodilna Thomsa Shywa na leto dni zapora, ker je zakonskega jarma željnim samkam pripovedoval o svojem bratu, ki bi se rad ozelenil. V njegovem imenu je sklepal zakonske pogodbe ter tako operharlahkoverne ženske za velike vsote.

Nevarni poskusi

Ceprav vsi govorijo, da predstavljajo atomski poizkus veliko nevarnost, se le-ti nadaljujejo.

Enkrat preizkus novo bombo Sovjetske zvezde, drugič Amerika, tretič napovedujejo poizkuse Anglež; ves svet pa — posebno pa še Japonci, ki so še najbolj prizadeti — čedalje bolj dviga glas proti nevarnostim, ki jih te eksplozije povzročajo. Strokovnjaki pravijo, da je pri atomskih poizkusih najbolj nevaren element astronim 90%. Le-ta je podoben kalciu in ga zato rastlinsko ležu lahko absorbuje. Z rastlinskim prihaja nato v živali in človeka, kjer se zbirajo v kosteh ter povzroča razna raka-sta obolenja.

RAZPORED CEPLJENJA

Zdravstveni dom Ptuj obvešča vse starše predšolskih otrok, da bo cepljenje proti davici in pregled uspeha cepljenja koz po naslednjem razporedu:

1. v osnovni šoli Grajena: dne 10. aprila 1959, ob 11. uri;
2. v osnovni šoli Markovci: dne 11. aprila 1959, ob 11. uri;
3. v osnovni šoli Gorščica: dne 14. aprila 1959, ob 10. uri;
4. v železničarskem domu Ptuj: 14. aprila 1959, ob 14. uri, za vse obveznike — letnike 1958 do 1952;
5. v osnovni šoli Polenšak: dne 15. aprila 1959, ob 11. uri;
6. v osnovni šoli Juršinci: dne 16. aprila 1959, ob 10. uri;
7. v osnovni šoli Trnovska vas: dne 17. aprila 1959, ob 10. ur;
8. v osnovni šoli Vitomarci: dne 17. aprila 1959, ob 14. ur;
9. v osnovni šoli Desternik: dne 18. aprila 1959, ob 10. ur;
10. v osnovni šoli Zavrh: dne 21. aprila 1959, ob 11. ur;
11. v osnovni šoli Cirkulane: dne 22. aprila 1959, ob 10. ur;
12. v osnovni šoli Leskovec: dne 23. aprila 1959, ob 11. ur;
13. v osnovni šoli Videm: pri Ptiju: dne 24. aprila, ob 10. ur;
14. v osnovni šoli Selca pri Ptiju: dne 24. aprila, ob 13. ur;
15. v osnovni šoli Dornava: dne 25. aprila 1959, ob 9. ur;
16. v Pacinju (gost. Tobčas): dne 25. aprila 1959, ob 12.30;

AVTO-MOTO DRUŠTVO PTUJ

priredi v počastitev 40. obletnice ZKJ v nedeljo, dne 19. aprila 1959

MEDRUŠTVENO OCENJEVALNO VOŽNJO

na relaciji: Ptuj—Maribor—Maribor—Radlje—Rače—Ptuj.

Sodelujejo: mopedisti, motorna kolosa vseh kubatur in avtomobili ne glede na jakost stroja.

Start v nedeljo, dne 19. aprila, ob 7.30 na Muzejskem trgu.

V odmoru med prvo in drugo etapo bo v Prešernovi ulici žalna komemoracija za narodnim herojem Jožetom Lackom.

Prijave se sprejemajo v predpoldanskih urah v družbenih prostorih ali eno uro pred startom.

Na vožnji sodelujejo tudi člani AMD Maribor-Center.

Za vsak kategoriski razred so razpisane nagrade.

K čim številnejši udeležbi članov pa tudi nečlanov vabi

Hiša iz ukrazenega materiala

V predmetju nekega švedskega mesta so zaradi novega igrišča podrlj 50 let staro hišo. Iz zapisčinskih listin so izvedeli, da je bila ta hiša od temeljev do strehe zgrajena iz ukrazenega materiala. Mož, ki jo je gradil, je delal v jeklarni. 2 leta je dan za dnem odnašal iz nje domov po štiri zidake ali strošno opoko. Za

temelje je porabil mejnike, ki jih je poraval ob bližnjih cestah. Poleg tega je zasegel zapisčen skezen, iz katerega je uporabil les. Svoj izdelek je končal z vrtom, na katerem je posadil rože iz bližnjega pokopališča. Nasledniki iznajdljivega zidara so pozneje štirlsobno hišo prodali mestni upravi.

Maščevanje

Zena ameriškega milijonarja Samuela Bratta iz Filadelfije je bila nemalo razočarana, ko je zvedela za možev oporočko. Namreč mož ji je pred kratkim umrl in jo imenoval za dediča vsega njegovega večmilijskega premoženja, toda je, če pokradi najmanj 5 cigar na dan. Batt je stolil to zato, ker mu je žena ves čas, ko sta bila poročena, branila kadit.

Kako potroši povprečni Francoz svoje dohodek

Francoški nacionalni statistični institut je po dolgotrajnih anketah izračunal, za kaj porabi povprečni Francoz svoje mesečno plačo. Od 10 tisoč frankov izdaja 3800 frankov za hrano, 1500 za stanovanje, 1500 za obliko, 900 za pijačo, 800 za higieno, 650 za prevozna sredstva, 600 za razno ter 400 za kulturo in zabavo.

V omenjenem področju je ugotovljeno, da pri povprečnem Francozu naraste stroški ozroma izdatki za pijačo. Leta 1950 so Francozi popili 7.800.000 hl raznih alkoholnih pijač, že leta 1953 pa se je ta količina povzpela na 9.400.000 hl. K temu sicer pripomjam, da postajajo Francozi po vsem videtu bolj žejni, ker je znatno narašča tudi potrošnja sadnih sokov.

17. v Podvinčih (gost. Korenjak): dne 25. aprila, ob 13.30;

18. v Kicarju (hviš. KLO): dne 25. aprila 1959, ob 15. ur;

19. v zadružnem domu Rogoznica: dne 25. aprila, ob 16. ur;

20. v osnovni šoli Podlehnik: dne 27. aprila 1959, ob 11. ur;

21. v osnovni šoli Gruškovje: dne 28. aprila 1959, ob 10. ur;

22. v osnovni šoli Rodni vrh: dne 28. aprila 1959, ob 14. ur.

V navedenih dneh naj pripeljejo starši vse tiste otroke, ki niso bili cepljeni proti davici v mesecu t. l. — Prav tako je treba privesti na kontrolni pregled uspeha cepljenja vse tiste otroke, ki so bili cepljeni proti davici v marca v mesecu marcu t. l.

V počasnosti je sprejela domača moška rokometna ekipa v goste mlado ekipo »Fužinar« z Ravenom.

Gostje so prikazali kontnino igro in po nekaj minutah vodili z rezultatom 360:345 in 351:290. V domači ekipi sta se odlikovala Majcen in Samec 1.

V B skupini: Kunsteck in Roganov po 4, Štebih 3,5, Tušek 2,5, Paher 1.

Prvi trije iz vsake skupine bodo na dan železničarjev igrali finale, ki bo dalo zmagovalca.

V nedeljo se je ekipa strelecov udeležila republiškega streškega tekmovanja železničarjev Slovenske železnice, ki se je končalo z rezultatom 360:345 in 351:290. V domači ekipi sta se odlikovala Majcen in Samec 1.

B skupini: Kunsteck in Roganov po 4, Štebih 3,5, Tušek 2,5, Paher 1.

V A skupini: Koželj 6, Vrtič in Rimelje po 4, Laura in Lebar po 3, Samec 1.

V B skupini: Kunsteck in Roganov po 4, Štebih 3,5, Tušek 2,5, Paher 1.

Prvi trije iz vsake skupine bodo na dan železničarjev igrali finale, ki bo dalo zmagovalca.